

УДК 355.1 : 355.6

DOI 10.59226/2786-6920.1.2025.29-38



## СУКОНЬКО СЕРГІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

*доктор філософії з державної безпеки,  
начальник науково-дослідної лабораторії  
Національної академії Національної гвардії України  
<https://orcid.org/0000-0003-2224-4068>*



## СЕРДЮК СЕРГІЙ ЮРІЙОВИЧ

*начальник служби з охорони важливих державних  
об'єктів секції служби Південного Одеського  
територіального управління Національної гвардії України  
<https://orcid.org/0009-0007-3098-4193>*



## ПАРІЙ СЕРГІЙ ГРИГОРОВИЧ

*викладач кафедри бойового та логістичного забезпечення  
Київського інституту Національної гвардії України  
<https://orcid.org/0009-0009-6601-0387>*

### МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНЮВАННЯ ВРАХУВАННЯ ГЕНДЕРНОГО ПІДХОДУ ЗА ОКРЕМИМИ ВИДАМИ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

*У статті представлено методика оцінювання врахування гендерного підходу за окремими видами логістичного забезпечення, яка дає змогу оцінювати можливості забезпечення військовослужбовців-жінок згідно з фізіологічними особливостями та потребами. Крім того, методика дозволяє оцінити своєчасність постачання артилерійсько-технічного та речового майна для військовослужбовців-жінок. Використовуючи зазначену методика, органи управління можуть здійснювати оцінювання врахування гендерного підходу за артилерійсько-технічним, речовим, інженерно-інфраструктурним та продовольчим забезпеченням та розробляти пропозиції щодо її вдосконалення.*

***Ключові слова:** гендерний підхід; речове забезпечення; продовольче забезпечення; артилерійсько-технічне забезпечення; засоби індивідуального бронезахисту; методика; логістичне забезпечення.*

**Постановка проблеми.** Військова служба в Україні та постійним ризиком для життя. Незважаючи на це, з кожним роком в Україні кількість військовослужбовців (в/сл) жінок збільшується. Упродовж 2014–2024 років їх чисельність у ЗСУ

збільшилася на 36 відсотків [1]. Тому на сьогодні гостро постало питання реалізації жінками своїх прав та можливостей на рівні з чоловіками під час проходження військової служби [2], що своєю чергою передбачає створення відповідних умов (обставин) для військовослужбовців-жінок за окремими видами забезпечення (артилерійсько-технічне, речове, інженерно-інфраструктурне, продовольче) [3, с. 90–91] та забезпечення їх відповідним речовим майном, засобами бронезахисту, харчування та інфраструктурою. Попри зазначене, на державному рівні до умов проживання та забезпечення військовослужбовців жінок приділено недостатньо уваги, про що зазначають дослідники І. Грицай та Т. Марценюк [4; 5]. Також проблеми за напрямом гендерного підходу засвідчують результати анонімного опитування військовослужбовців НГУ представниками служби гендерної інтеграції відділу соціальної роботи та гендерної інтеграції Головного управління НГУ [3, с. 90]. Наявні нормативно-правові документи, як-от [6] і які регламентують оцінювання військових частин за усіма напрямками їх діяльності, в тому числі і оцінювання станів визначених видів логістичного забезпечення, не передбачають оцінювання врахування гендерного підходу за окремими видами логістичного забезпечення. Тому з метою оцінювання врахування гендерного аспекту у військовій діяльності, зокрема в логістичному забезпеченні, необхідно напрацювати відповідні методичні підходи.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Дослідженню загальних питань розвитку гендерного підходу у різних галузях, зокрема й у військовій справі, приділяється значна увага. У розпорядженні [2] визначено стратегію забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року. Методичні рекомендації [7] спрямовано на реалізацію гендерного підходу в територіальних громадах.

Порядок проведення комплексного гендерного аудиту закладу освіти визначається у документі, представленому командою підтримки реформ, що надає допомогу МОН у здійсненні освітніх реформ та реформи державного управління в рамках проєкту «Українська Архітектура Реформ» (URA) [8]. Науковці J. Heikkilä та I. Laukkanen [9] розглядають як важливе гендерне питання надання дозволу жінкам призватися на обов'язкову військову службу. У наукових напрацюваннях V. Hlatkyi та L. Obradovic [10;11] підтримується гендерна інтеграція у військових частинах країн НАТО і розкривається питання рівних прав на заняття посад військовослужбовцями жінками країн НАТО під час проведення спеціальних операцій. Однак у зазначених дослідженнях не розкривається питання оцінювання врахування

гендерного підходу у військовій діяльності, зокрема в логістичному забезпеченні. Науковці О. Альбошій і С. Павленко [12; 13] запропонували шляхи вдосконалення речового та продовольчого забезпечення військовослужбовців, зокрема військовослужбовців-жінок. В інших вітчизняних та зарубіжних наукових працях під час дослідження логістичного забезпечення військових частин оцінювання здійснюється в загальному виді без акцентування уваги на гендерний підхід. Зазначене засвідчує необхідність розроблення методичних основ оцінювання врахування гендерного підходу за окремими видами логістичного забезпечення у військових частинах сил безпеки та оборони.

Тому, **метою статті** є розроблення методики оцінювання врахування гендерного підходу за окремими видами логістичного забезпечення.

**Виклад основного матеріалу.** Оцінювання врахування гендерного підходу здійснювалося за артилерійсько-технічним (забезпечення військовослужбовців-жінок, враховуючи їх антропометричні особливості, засобами індивідуального захисту, такими як бронежилетами різного класу, шоломами, а також спеціальними засобами, призначеними для виконання завдань служби з охорони громадського порядку, в тому числі під час масових заходів та під час припинення масових заворушень), речовим (своєчасне забезпечення військовослужбовців-жінок обмундируванням, спеціальним і захисним одягом, натільною та постільною білизною, спорядженням тощо, з урахуванням їх антропометричних характеристик), інженерно-інфраструктурним (створення необхідних житлово-побутових умов для особового складу жінок, як у стаціонарних, так і у польових умовах) та продовольчим (організація харчування військовослужбовців-жінок з урахуванням раціонів харчування для жінок) забезпеченням, які визначені експертним методом в [3, с. 90–91] з усіх його видів [14, с. 18]. З метою оцінювання врахування гендерного підходу за визначеними видами логістичного забезпечення розроблено методику, блок-схему якої подано на рисунку 1.

На першому етапі методики (рис. 1, блок 1) визначаються початкові дані:

- кількість вегетаріанських страв, які готуються в частині або кількість вегетаріанських сухих пайків –  $N_{стр}^{veg}$ ;
- загальна кількість страв –  $N_{стр}^{zag}$ ;
- відсоток кількості вегетаріанських страв або сухих пайків, який повинен бути відповідно до норм –  $k_{veg}$ ;
- наявна кількість  $i$ -го виду засобу індивідуального захисту, призначена для забезпечення жінок військовослужбовців –  $N_i^{наяв}$ ;



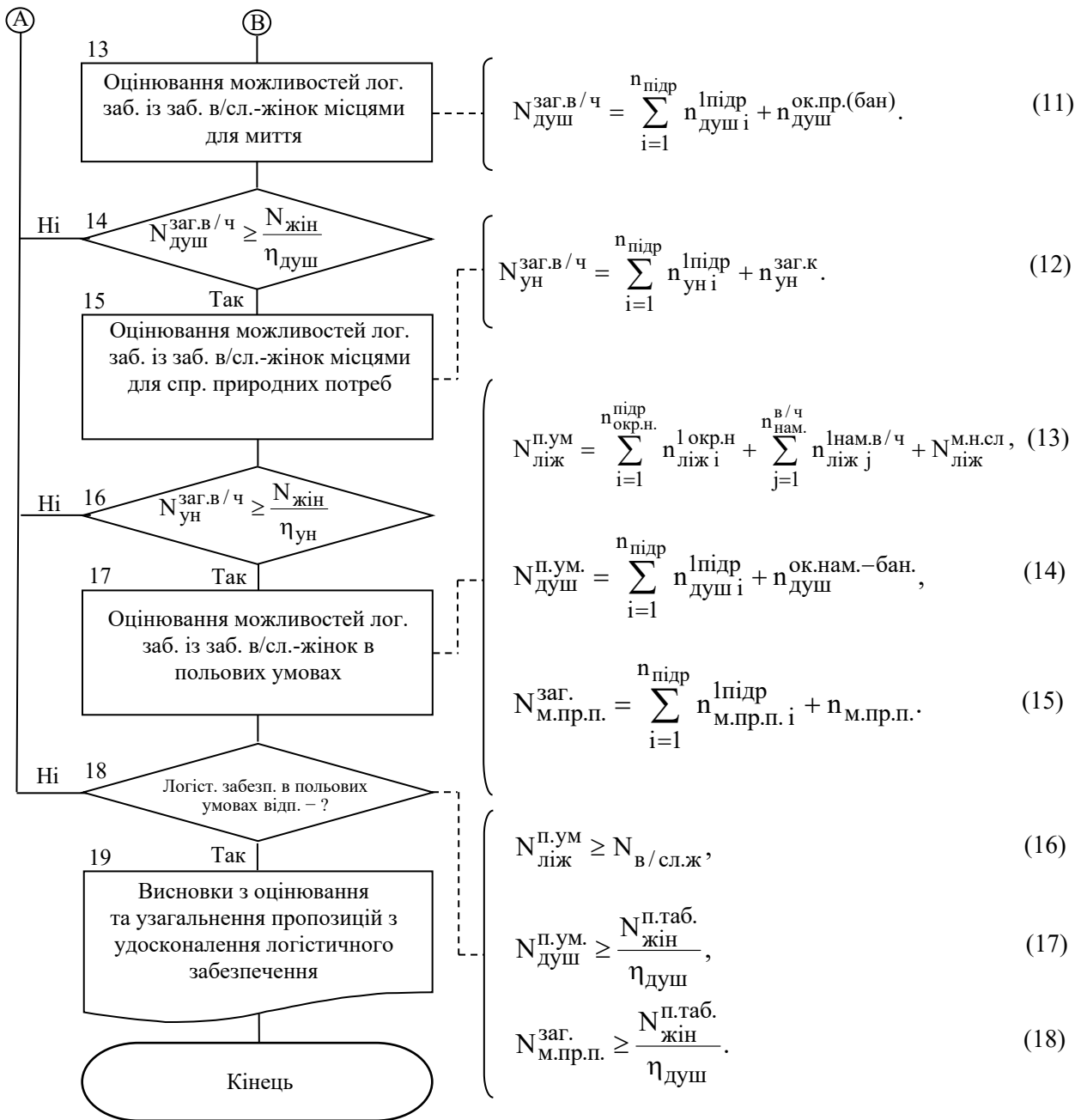


Рис. 1. Блок-схема методики оцінювання врахування гендерного підходу за окремими видами логістичного забезпечення. Джерело: розроблено авторами за даними [3]

- наявна кількість  $j$ -го виду речового майна, призначена для забезпечення жінок військовослужбовців –  $N_j^{наяв}$ ;
- чисельність військовослужбовців-жінок військової частини за списком –  $N_{жін}$ ;
- коефіцієнт збільшення необхідної кількості  $i$ -го виду засобу індивідуального захисту для резерву –  $k_i^{зб}$ ;
- коефіцієнт збільшення необхідної кількості  $j$ -го виду речового майна для резерву –  $k_j^{зб}$ ;
- наявна кількість  $j$ -го виду речового майна, призначена для забезпечення військовослужбовців-жінок відповідного  $\gamma$ -го розміру –  $N_{j\gamma}^{наяв}$ ;

- необхідна кількість  $j$ -го виду речового майна, потрібна для забезпечення усіх військовослужбовців-жінок військової частини (підрозділу) і які мають  $\gamma$ -й розмір відповідного речового майна –  $N_{j\gamma}^{необ.}$ ;
- коефіцієнт збільшення необхідної кількості  $j$ -го виду речового майна  $\gamma$ -го розміру для резерву –  $k_{j\gamma}^{зб}$ ;
- загальна кількість  $\gamma$ -х розмірів  $j$ -го виду речового майна, яким необхідно забезпечувати військовослужбовців жінок –  $n_{розм}^{j-\gamma\text{ реч}}$ ;
- встановлений час, протягом якого потрібно здійснити поповнення або заміщення кількості вданого, втраченого або невивстаючого майна –  $T_{вст}$ ;

– час на аналіз залишків майна (артилерійсько-технічного та речового) –  $t_{ан}$ ;

– час на процес подання та оброблення заявки –  $t_{заяв}$ ;

– час доставки майна (артилерійсько-технічного та речового) зі складів НГУ (якщо вони є в наявності) або від виробника до військових частин –  $t_{достав}$ ;

– час виготовлення, який охоплює і час на оформлення відповідних договорів (у разі необхідності) –  $t_{ан}$ ;

– час, який може витратитися для здійснення інших непередбачених заходів –  $t_{ін}$ ;

– бронестійкість засобу індивідуального захисту –  $B_0$ ;

– маса засобу індивідуального захисту –  $B_1$ ;

– заперешкодна деформація засобу індивідуального захисту –  $B_2$ ;

– площа захису засобу індивідуального захисту –  $B_3$ ;

– комфорт використання засобу індивідуального захисту –  $B_4$ ;

– вартість засобу індивідуального захисту –  $B_5$ ;

– кількість ліжок в одній  $i$ -й кімнаті, що розміщено на території дислокації підрозділу (роти, батальйону) –  $n_{ліж\ i}^{1к.окр.п.}$ ;

– кількість ліжок в одній  $j$ -й кімнаті, що розміщено на території військової частини окремо від дислокації підрозділів (рот, батальйонів) –  $n_{ліж\ j}^{1к.в/ч}$ ;

– кількість ліжок, які розміщено безпосередньо на місцях несення служби, яка буде відповідати самій кількості цих місць –  $N_{ліж}^{м.сл.}$ ;

– кількість військовослужбовців-жінок, які заступають у один вид добового наряду –  $n_{в/сл.ж}^{1д.н}$ ;

– кількість військовослужбовців-жінок, які заступають в добові наряди в приміщення, де є місця відпочинку –  $n_{в/сл.ж}^{к.н.сл.}$ ;

– кількість душових сіток (кранів) з дверима, які замикаються, для військовослужбовців-жінок в одному підрозділі –  $n_{душ\ i}^{1нідр}$ ;

– кількість підрозділів військової частини, обладнаних душовими сітками (крани) з дверима, які замикаються, для військовослужбовців-жінок –  $n_{нідр}$ ;

– кількість душових сіток (кранів) в окремій душовій (бані) військової частини –  $n_{душ}^{ок.пр.(бан)}$ ;

– кількість осіб, яка визначається нормами на одну душову сітку (кран) –  $\eta_{душ}$ ;

– кількість унітазів для військовослужбовців-жінок в одному підрозділі –  $n_{ун\ i}^{1нідр}$ ;

– кількість підрозділів військової частини, в яких обладнані унітази для військовослужбовців-жінок –  $n_{нідр}$ ;

– кількість унітазів в загальній кімнаті військової частини –  $n_{ун}^{заг.к.}$ ;

– кількість осіб, яка визначається нормами на один унітаз –  $\eta_{ун}$ .

На другому етапі здійснюється оцінювання можливостей  $W_{інд.3}^{заг}$  забезпечення військовослужбовців-жінок засобами індивідуального захисту [рис. 1, блок 2, вираз (1)] шляхом добутку суми можливостей  $W_i^{інд.3}$  забезпечення військовослужбовців-жінок  $i$ -м видом засобу індивідуального захисту та кількості  $n_{вид}^{інд.3}$  видів засобів індивідуального захисту, якими необхідно забезпечувати військовослужбовців-жінок. При цьому можливості  $W_i^{інд.3}$  забезпечення військовослужбовців-жінок  $i$ -м видом засобу індивідуального захисту знаходяться за виразом (2) блоку 2, де  $N_i^{наяв}$  – наявна кількість  $i$ -го виду засобу індивідуального захисту, яка призначена для забезпечення військовослужбовців-жінок;  $N_i^{необ}$  – необхідна кількість  $i$ -го виду засобу індивідуального захисту, яка потрібна для забезпечення усіх військовослужбовців-жінок військової частини (підрозділу) і яка відповідає чисельності  $N_{жін}$  військовослужбовців-жінок військової частини за списком;  $k_i^{зб}$  – коефіцієнт збільшення необхідної кількості  $i$ -го виду засобу індивідуального захисту.

Числові показники можливостей  $W_{інд.3}^{заг}$  забезпечення військовослужбовців-жінок засобами індивідуального захисту повинні бути не менше «одиниці». Якщо критерій блоку 3 не виконується, то необхідно виробити пропозиції з поліпшення значення із внесенням змін у вхідні дані. В іншому випадку переходимо до оцінювання можливостей забезпечення військовослужбовців-жінок речовим майном (рис. 1, блок 4), значення загального показника  $W_{реч}^{заг}$  якого (оцінювання) знаходиться за виразом (3) блоку 4 (рис. 1), де  $W_j^{реч}$  – можливість забезпечення військовослужбовців-жінок  $j$ -м видом речового майна, в тому числі і засобами особистої гігієни;  $n_{ел}^{реч}$  – кількість видів речового майна, яким необхідно забезпечувати військовослужбовців-жінок, в тому числі і засобами особистої гігієни. При цьому можливість  $W_j^{реч}$  забезпечення військовослужбовців-жінок  $j$ -м видом речового майна розраховується за двома виразами (4) і (5) блоку 4 (рис. 1). Якщо на видачу речового майна  $j$ -го виду не пливають біометричні дані (розмір) військовослужбовця, наприклад видача засобів особистої гігієни, то для розрахунків використовується вираз (4) блоку 4 (рис. 1), де  $N_j^{наяв}$  – наявна кількість  $j$ -го виду речового майна, яка призначена для забезпечення військовослужбовців-жінок;  $N_j^{необ}$  – необхідна кількість  $j$ -го виду речового майна, яка потрібна для забезпечення всіх військовослужбовців-жінок військової частини (підрозділу) і яка збігається з чисельністю  $N_{жін}$  військовослужбовців-жінок військової частини за списком;  $k_j^{зб}$  – коефіцієнт збільшення необхідної кількості  $j$ -го

виду речового майна для резерву. У разі видачі майна з урахуванням біометричних даних (розмір), використовується вираз (5) блоку 4 (рис. 1), де  $N_{j\gamma}^{наяв}$  – наявна кількість  $j$ -го виду речового майна, яка призначена для забезпечення військовослужбовців-жінок відповідного  $\gamma$ -го розміру;  $N_{j\gamma}^{необ}$  – необхідна кількість  $j$ -го виду речового майна, яка потрібна для забезпечення всіх військовослужбовців-жінок військової частини (підрозділу) і які мають  $\gamma$ -й розмір відповідного речового майна;  $k_{j\gamma}^{зб}$  – коефіцієнт збільшення необхідної кількості  $j$ -го виду речового майна  $\gamma$ -го розміру для резерву;  $n_{розм}^{j-го реч}$  – загальна кількість  $\gamma$ -х розмірів  $j$ -го виду речового майна, яким необхідно забезпечувати військовослужбовців-жінок.

Якщо критерій блоку 5 (рис. 1) не виконується, де числові показники можливостей  $W_{реч}^{заг}$  забезпечення військовослужбовців-жінок речовим майном повинні бути не менше «одиниці», то необхідно виробити пропозиції з поліпшення значення із внесенням змін у вхідних даних. У разі виконання визначеного критерію (рис. 1, блок 5) переходимо до оцінювання можливостей забезпечення військовослужбовців-жінок асортиментами страв (рис. 1, блок 6) з використанням виразу (6), де  $W_{прод}$  – можливості забезпечення вегетаріанського асортименту страв;  $N_{стр}^{вег}$  – кількість вегетаріанських страв, які готують у частині або кількість вегетаріанських сухих пайків;  $N_{стр}^{заг}$  – загальна кількість страв;  $k_{вег}$  – відсоток кількості вегетаріанських страв або сухих пайків, який повинен бути відповідно до норм. Критерій блоку 7 повинен виконуватися, в іншому разі необхідно виробити пропозиції та внести зміни у вхідні дані. Наступним етапом методики є оцінювання своєчасності постачання артилерійсько-технічного та речового майна для військовослужбовців-жінок (рис. 1, блок 8, вираз (7), де  $P_{пост}$  – ймовірність своєчасності постачання майна;  $T_{пост}$  – передбачуваний час, протягом якого буде здійснено поповнення або заміщення кількості виданого, втраченого або невистачаючого майна;  $T_{вст}$  – встановлений час, протягом якого потрібно здійснити поповнення або заміщення кількості виданого, втраченого або невистачаючого майна). При цьому передбачуваний  $T_{пост}$  час, протягом якого буде здійснено поповнення або заміщення кількості виданого, втраченого або невистачаючого майна знаходиться за виразом (8), де  $t_i^{пост}$  – час, який затрачається на  $i$ -й захід (час на аналіз залишків майна (артилерійсько-технічного та речового) –  $t_{ан}$ ; час на процес подання та оброблення заявки –  $t_{заяв}$ ; час доставки майна (артилерійсько-технічного та речового) зі складів НГУ (якщо вони є в наявності) або від виробника до військових частин –  $t_{досм}$ ; час виготовлення, який охоплює

і час на оформлення відповідних договорів (у разі необхідності) –  $t_{виг}$ ; час, який може витратитися для здійснення інших непередбачених заходів –  $t_{ін}$ );  $n_{зах}$  – кількість заходів, які здійснюються для поповнення або заміщення кількості виданого, втраченого або невистачаючого майна у певній обстановці. Значення ймовірності  $P_{пост}$  своєчасності постачання майна має бути більшим або дорівнювати встановленому  $P_{вст}$  значенню, яке визначається експертами або керівними документами. Не виконання цієї вимоги (рис. 1, блок 9) передбачає внесення змін в організаційні питання постачання артилерійсько-технічного або речового майна. Змінені часові показники вносять у початкові дані і знову перевіряють критерієм блоку 9. По виконанню визначеного критерію переходимо до наступного етапу – оцінювання наявних індивідуальних засобів бронезахисту щодо відповідності для забезпечення військовослужбовців-жінок. З цією метою використовуємо вдосконалений метод оцінювання індивідуальних засобів бронезахисту, який представлений науковцями у праці [15].

Після оцінювання наявних індивідуальних засобів бронезахисту щодо відповідності для забезпечення військовослужбовців-жінок, наступним етапом методики є оцінювання можливостей логістичного забезпечення із забезпечення військовослужбовців-жінок місцями відпочинку (рис. 1, блок 11). Для цього спочатку встановлюється загальна чисельність  $N_{ліж}^{заг.в/ч}$  ліжок у військовій частині для відпочинку військовослужбовців-жінок за виразом (9), блоку 11, де  $n_{ліж i}^{лк.окр.n}$  – кількість ліжок в одній  $i$ -й кімнаті, яка розміщена на території дислокації підрозділу (роти, батальйону),  $i = 1, \dots, n_{кімн}^{окр.n}$ ;  $n_{ліж j}^{лк.в/ч}$  – кількість ліжок в одній  $j$ -й кімнаті, яка розміщена на території військової частини окремо від дислокації підрозділів (рот, батальйонів),  $j = 1, \dots, n_{кімн}^{в/ч}$ ;  $N_{ліж}^{м.н.сл}$  – кількість ліжок, які розміщені безпосередньо на місцях несення служби, яка буде відповідати самій кількості цих місць  $N_{ліж}^{м.н.сл} = n_{кімн}^{н.сл}$ ;  $n_{кімн}^{окр.n}$  – кількість кімнат на території дислокації підрозділу (рота, батальйон);  $n_{кімн}^{в/ч}$  – кількість кімнат на всю територію військової частини окремо від дислокації підрозділів (рот, батальйонів);  $n_{кімн}^{н.сл}$  – кількість місць відпочинку безпосередньо на місцях несення служби. Потім вираховується максимальна  $N_{в/сл.ж}^{max.д.н}$  кількість військовослужбовців-жінок, що може заступати в добовий наряд одночасно протягом однієї доби (блок 11, вираз (10), де  $n_{д.н}$  – кількість добових нарядів, які виділяються у військовій частині;  $n_{в/сл.ж}^{д.н}$  – кількість військовослужбовців-жінок, які заступають у один вид добового наряду;  $n_{в/сл.ж}^{к.н.сл}$  – кількість військовослужбовців-жінок, які заступають у добові наряди в приміщення). Оціночні показники загальної кількості  $N_{ліж}^{заг.в/ч}$  ліжок для відпочинку

військовослужбовців-жінок повинні бути рівними або більшими за знайдену кількість  $N_{в/сл.ж}^{max \text{ д.н}}$  військовослужбовців-жінок, що може заступати в добовий наряд одночасно протягом однієї доби. Виконання цієї вимоги (рис. 1, блок 12) дає можливість переходити до наступного етапу методики – оцінювання можливостей логістичного забезпечення із забезпечення військовослужбовців-жінок місцями для миття. Якщо нерівність блоку 12 не виконується, то вносять зміни у вхідні дані на основі розроблених пропозицій і повторно проводяться розрахунки.

З метою оцінювання можливостей логістичного забезпечення із забезпечення військовослужбовців-жінок місцями для миття здійснюється розрахунок загальної чисельності  $N_{душ}^{заг.в/ч}$  душових сіток (кранів) у військовій частині для військовослужбовців жінок за виразом (11) блоку 13, де  $n_{души i}^{1нідр}$  – кількість душових сіток (кранів) з дверима, які замикаються, для військовослужбовців-жінок в одному підрозділі,  $i = 1, \dots, n_{нідр}$ ;  $n_{нідр}$  – кількість підрозділів військової частини, в яких обладнані душові сітки (крани) з дверима, які замикаються, для військовослужбовців-жінок;  $n_{душ}^{ок.пр.(бан)}$  – кількість душових сіток (кранів) в окремій душовій (бані) військової частини. Потім отримане значення оцінюється за критерієм блоку 14, де  $N_{жін}$  – чисельність військовослужбовців-жінок військової частини за списком;  $\eta_{душ}$  – кількість осіб, яка визначається нормами на одну душову сітку (кран). У разі виконання визначеного критерію (рис. 1, блок 14) переходимо до наступного етапу методики – оцінювання можливостей логістичного забезпечення із забезпечення військовослужбовців-жінок місцями для справляння природних потреб. В іншому випадку вносять зміни у вхідні дані на основі розроблених пропозицій і повторно проводять розрахунки до виконання нерівності.

Оцінювання можливостей логістичного забезпечення із забезпечення військовослужбовців-жінок місцями для справляння природних потреб здійснюється за допомогою виразу (12) (рис. 1, блок 15, де  $N_{ун}^{заг.в/ч}$  – загальна чисельність унітазів у військовій частині для військовослужбовців-жінок; де  $n_{уни i}^{1нідр}$  – кількість унітазів для військовослужбовців-жінок в одному підрозділі,  $i = 1, \dots, n_{нідр}$ ;  $n_{нідр}$  – кількість підрозділів військової частини, в яких обладнані унітази для військовослужбовців-жінок;  $n_{ун}^{заг.к}$  – кількість унітазів в загальній кімнаті військової частини) та нерівності блоку 16, де  $N_{ун}^{заг.в/ч}$  – загальна чисельність унітазів для військовослужбовців-жінок у військовій частині;  $N_{жін}$  – чисельність військовослужбовців-жінок військової частини за списком;  $\eta_{ун}$  – кількість осіб, яка визначається нормами на один унітаз. Якщо зазначена нерівність

(рис. 1, блок 16) не виконується, то необхідно виробити пропозиції з поліпшення значення із внесенням змін у вхідних даних.

Наступним кроком розробленої методики є оцінювання можливостей логістичного забезпечення із забезпечення військовослужбовців-жінок в польових умовах (рис. 1, блок 17). Для цього оцінюється загальна кількість:

- ліжок  $N_{ліж}^{n.ум}$  для відпочинку військовослужбовців-жінок в польових умовах (рис. 1, блок 17, вираз (13), де  $n_{ліж i}^{1окр.н}$  – кількість ліжок в одному  $i$ -му наметі, який розміщений на території дислокації підрозділу (роти, батальйону),  $i = 1, \dots, n_{окр.н}^{нідр}$  – кількість наметів для жінок, розміщених в районі дислокації підрозділів (рот, батальйонів);  $n_{ліж j}^{1нам.в/ч}$  – кількість ліжок в одному  $j$ -му наметі, який розміщений на території тимчасової дислокації військової частини окремо від дислокації підрозділів (рот, батальйонів),  $j = 1, \dots, n_{нам}^{в/ч}$  – кількість наметів для жінок, розміщених окремо від дислокації підрозділів (рот, батальйонів);  $N_{ліж}^{м.н.сл}$  – кількість ліжок, які розміщені безпосередньо на місцях несення служби, яка буде відповідати самій кількості цих місць  $N_{ліж}^{м.н.сл} = n_{кімн}^{н.сл}$ ; душових сіток (кранів)  $N_{душ}^{n.ум}$  для військовослужбовців-жінок у польових умовах (рис. 1, блок 17, вираз (14), де  $n_{души i}^{1нідр}$  – кількість душових сіток (кранів) з дверима, які замикаються, для військовослужбовців-жінок в одному підрозділі в польових умовах,  $i = 1, \dots, n_{нідр}$ ;  $n_{нідр}$  – кількість підрозділів військової частини, в яких обладнані душові сітки (крани) з дверима, які замикаються, для військовослужбовців-жінок у польових умовах;  $n_{душ}^{ок.пр.(бан)}$  – кількість душових сіток (кранів) в окремому наметі-бані військової частини в польових умовах);

- місць для справляння природних потреб  $N_{м.пр.н}^{заг.н}$  у військовій частині для військовослужбовців-жінок у польових умовах (рис. 1, блок 17, вираз (15), де  $n_{м.пр.н i}^{1нідр}$  – кількість місць для справляння природних потреб для військовослужбовців-жінок в одному підрозділі,  $i = 1, \dots, n_{нідр}$ ;  $n_{нідр}$  – кількість підрозділів військової частини, в яких обладнано місця для справляння природних потреб для військовослужбовців-жінок у польових умовах;  $n_{ун}^{заг.к}$  – кількість місць для справляння природних потреб у загальній кімнаті військової частини в польових умовах).

Відповідно критеріями цих показників є:

- вираз (16) [рис. 1, блок 18], де  $N_{ліж}^{n.ум}$  – загальна кількість ліжок для відпочинку військовослужбовців-жінок у польових умовах;  $N_{в/сл.ж}$  – кількість військовослужбовців-жінок, які перебувають на території польового табору;

- вираз (17) [рис. 1, блок 18], де  $N_{душ}^{n.ум}$  – загальна чисельність душових сіток (кранів) для військовослужбовців жінок у польових умовах;  $N_{жін}^{n.таб.жін}$

– чисельність військовослужбовців-жінок військової частини, яка знаходиться в польовому таборі;  $\eta_{\text{душ}}$  – кількість осіб, яка визначається нормами на одну душеву сітку (кран);

• вираз (18) [рис. 1, блок 18], де  $N_{\text{м.пр.л.}}^{\text{заг.}}$  – загальна чисельність місць для справляння природних потреб у військовій частині для військовослужбовців-жінок в польових умовах;  $N_{\text{жін}}^{\text{н.таб.}}$  – чисельність військовослужбовців-жінок військової частини, яка знаходиться в польовому таборі;  $\eta_{\text{пр.л.}}$  – кількість осіб, яка визначається нормами на місце для справляння природних потреб.

Вироблені пропозиції з поліпшення логістичного забезпечення та змінені значення параметрів вхідних даних, які були внесені з урахуванням критеріїв блоків 3, 5, 7, 9, 12, 14, 16 та результатів методу оцінювання індивідуальних засобів бронезахисту [15] на останньому етапі методики узагальнюються (блок 19), робляться висновки щодо можливостей логістичного забезпечення Національної гвардії України щодо урахування гендерного підходу в забезпеченні військовослужбовців речовим майном, засобами бронезахисту та в інфраструктурному забезпеченні та готуються пропозиції щодо її покращення.

**Висновки та перспективи подальших досліджень.** Отже, розроблена методика дозволяє здійснювати оцінювання: можливостей забезпечення військовослужбовців-жінок засобами індивідуального захисту; можливостей забезпечення військовослужбовців-жінок речовим майном; можливостей забезпечення військовослужбовців-жінок асортиментами страв; своєчасності постачання артилерійсько-технічного та речового майна для військовослужбовців-жінок; наявних індивідуальних засобів бронезахисту щодо відповідності для забезпечення військовослужбовців-жінок; можливостей забезпечити військовослужбовців-жінок місцями відпочинку, миття та справляння природних потреб; можливостей забезпечити військовослужбовців-жінок в польових умовах.

Вказане засвідчує, що, використовуючи зазначену методику, органи управління можуть здійснювати оцінювання врахування гендерного підходу за артилерійсько-технічним, речовим, інженерно-інфраструктурним та продовольчим забезпеченням та розробляти пропозиції щодо її вдосконалення.

Подальші наукові дослідження буде спрямовано на оцінювання врахування гендерного підходу в цілому у військових частинах сил безпеки та оборони з використанням розробленої методики.

### Список використаних джерел

1. Стало відомо, скільки жінок служать у ЗСУ станом на 2024 рік. URL: <https://griml.com/tMfbA> (дата звернення: 02.01.2025).

2. Про схвалення Державної стратегії забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2030 року та затвердження операційного плану з її реалізації на 2022–2024 роки : розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.08.2022 р. № 752-р. URL: <https://cutt.ly/QBDf7tX> (дата звернення: 02.01.2025).

3. Суконько С. М., Товма Л. Ф., Старікова О. В. Показники та критерії оцінювання врахування гендерного підходу в Національній гвардії України за окремими видами логістичного забезпечення. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького. Серія: військові та технічні науки*. 2024. № 3(96). С. 89–101.

4. Грицай І. О. Проблема гендерного балансу в національних збройних силах: теоретико-прикладний аспект. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2016. № 5. С. 3–8.

5. Марценюк Т. Жінки та збройні сили: українські реалії. Повага : URL: <http://povaha.org.ua/zhinky-u-zbrojnyh-sylah-svitu-ta-ukrajiny-nashlyahudo-intehratsiji/> (дата звернення: 02.01.2025).

6. Інструкція про організацію та проведення інспекційних заходів у Національній гвардії України : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 15.06.2017 р. № 512.

7. Про затвердження Методичних рекомендацій з реалізації гендерного підходу та підходу, що базується на дотриманні прав людини, на рівні територіальних громад : наказ Міністерства соціальної політики України від 27.12.2022 № 359. URL : <https://surl.li/thhixn> (дата звернення 06.02.2025).

8. Посібник з проведення комплексного гендерного аудиту закладу професійної (професійно-технічної) освіти. URL : <https://surl.li/inqxrđ> (дата звернення 06.02.2025).

9. Heikkilä J., Laukkanen I. Gender-specific Call of Duty: A Note on the Neglect of Conscription in Gender Equality Indices. *Defence and Peace Economics*. 2022. Vol. 33. № 5. pp. 603–615.

10. Hlatky V. Deploying feminism: the role of gender in NATO military operations. Oxford University Press, 2023. p. 215. URL: <https://surl.li/cjceuh> (дата звернення: 20.04.2024).

11. Obradovic L. Gender Integration in NATO Military Forces: Cross-national Analysis (1st ed.). Routledge. 2014 p. 228. URL: <https://surl.li/vbtoxx> (дата звернення: 20.04.2024).

12. Альбошій О. В., Суконько С. М., Павленко С. О. Задача розподілу предметів речового майна та продовольчого забезпечення в елементах комплексу бойового екіпірування військовослужбовця Національної гвардії України. *Збірник наукових*

праць Національної академії Національної гвардії України. 2023. № 1 (41). С. 5–13.

13. Альбошій О. В., Суконько С. М., Павленко С. О. Удосконалення речового та продовольчого забезпечення у складі комплексу бойового екіпірування військовослужбовця Національної гвардії України. *Збірник наукових праць Національної академії Національної гвардії України*. 2023. Вип. 2 (42). С. 5–14.

14. Доктрина Об'єднана логістика : затв. Головнокомандувачем Збройних Сил України 19.09.2020 р. 43 с.

15. Горелишев С. А., Баулін Д. С., Козлов В. Є., Сидоренко І. І., Манжура С. А. Використання методу вибору бронеелемента на основі інтегрального показника властивостей та критерію мінімальної вартості. *Інтегровані технології та енергозбереження*. 2020. № 2. С. 27–36.

### References

1. *Stalo vidomo, skilky zhinok sluzhat v Natshvardii* [It became known how many women serve in the National Guard]. *Zhinochyi konsortsium Ukrainy*. Retrieved from: <https://griml.com/tMfbA> (accessed 02 January 2025). [in Ukrainian].

2. *Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy «Pro skhvalennia Derzhavnoi stratehii zabezpechennia rivnykh prav ta mozhlyvostei zhinok i cholovikiv na period do 2030 roku ta zatverdzhennia operatsiinoho planu z yii realizatsii na 2022–2024» № 752-r* [Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine «On approval of the State Strategy for ensuring equal rights and opportunities for women and men for the period until 2030 and approval of the operational plan for its implementation for 2022-2024» no. 752-p]. (2022, August 12). Retrieved from: <https://cutt.ly/QBDf7tX> (accessed 02 January 2025). [in Ukrainian].

3. Sukonko, S. M., Tovma, L. F., Starikova, O. V. (2024) *Pokaznyky ta kryteriyi otsynuyannya vrakhuvannya henderneho pidkhodu v Natsional'niy hvardiyi Ukrainy za okremymy vydamy lohistychnoho zabezpechennya* [Indicators and criteria for assessing the gender approach in the National Guard of Ukraine for certain types of logistical support]. *Zbirnyku naukovykh prats Natsionalnoi akademiyi Derzhavnoi prykordonoii sluzhby Ukrainy imeni Bohdana Khmelnytskoho. Seriya: viyskovi ta tekhnichni nauky*. no. 3 (96), pp. 89–101. [in Ukrainian].

4. Hrytsai, I. O. (2016). *Problema henderneho balansu v natsionalnykh zbroinykh sylakh: teoretyko-prykladnyi aspekt* [The problem of gender balance in the national armed forces: a theoretical and applied aspect]. *Naukovyi visnyk publichnoho ta pryvatnoho prava*, no. 2, pp. 3–8 [in Ukrainian].

5. Martseniuk, T. (2016). *Zhinky ta zbroini syly: ukrainski realii* [Women and the armed forces: Ukrainian realities]. Retrieved from: <http://povaha.org.ua/zhinky-u-zbroinyh-sylah-svitu-ta-ukrajiny-na-shlyahu-do-intehratsiji/> (accessed 17 January 2025). [in Ukrainian].

6. *Nakaz Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy «Pro zatverdzhennia Instruksii pro orhanizatsiiu ta provedennia inspektsiinykh zakhodiv u Natsionalni hvardii Ukrainy» № 512* [Order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine «On Approval of the Instructions on the Organization and Conduct of Inspection Activities in the National Guard of Ukraine» no. 512]. (2017, 15 June). (accessed 17 January 2025). [in Ukrainian].

7. *Nakaz Ministerstva sotsial'noyi polityky Ukrainy «Pro zatverdzhennya Metodychnykh rekomendatsiy z realizatsiyi henderneho pidkhodu ta pidkhodu, shcho bazuyet'sya na dotrymanni prav lyudyny, na rivni terytorial'nykh hromad» № 359* [Order of the Ministry of Social Policy of Ukraine «On approval of Methodological recommendations for the implementation of a gender approach and an approach based on respect for human rights at the level of territorial communities» no. 359]. (2022, 27 December). Retrieved from: <https://surl.li/thhixn> (accessed 17 January 2025). [in Ukrainian].

8. Posibnyk z provedennya kompleksnoho henderneho audytu zakladu profesiynoyi (profesiyno-tekhnichnoyi) osvity [Guide to conducting a comprehensive gender audit of a vocational (vocational) education institution]. Retrieved from: <https://surl.li/thhixn>. (accessed 17 January 2025). [in Ukrainian].

9. Heikkilä, J., Laukkanen, I. (2022) Gender-specific Call of Duty: A Note on the Neglect of Conscription in Gender Equality Indices. *Defence and Peace Economics*. Vol. 33. no. 5. pp. 603–615. [in English].

10. Hlatky, V. (2023) Deploying feminism: the role of gender in NATO military operations. Oxford University Press p. 215. Retrieved from: <https://surl.li/cc/cjeueh> [in English].

11. Obradovic, L. (2014) Gender Integration in NATO Military Forces: Cross-national Analysis (1st ed.). Routledge. p. 228. Retrieved from: <https://surl.li/vbtoxx> (accessed 17 January 2025) [in English].

12. Alboshchii, O. V., Sukonko, S. M., Pavlenko, S. O. (2023) *Zadacha rozpodilu predmetiv rechovoho maina ta prodovolchoho zabezpechennia v elementakh kompleksu boiovoho ekipiruvannia viiskovosluzhbovtisia Natsionalnoi hvardii Ukrainy* [The task of distributing items of material property and food supply in the elements of the complex of combat equipment of a serviceman of the National Guard of Ukraine]. *Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoi akademii Natsionalnoi hvardii Ukrainy*, no. 1 (41), pp. 5–13. [in Ukrainian].

13. Alboshchii, O. V., Sukonko S. M., Pavlenko S. O. (2023) *Udoskonalennia rechovoho ta prodovolchoho*

*zabezpechennia u skladi kompleksu boiovoho ekipuvannia viiskovosluzhbovtisia Natsionalnoi hvardii Ukrainy* [Improving material and food supplies as part of the combat equipment of a serviceman of the National Guard of Ukraine]. *Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoi akademii Natsionalnoi hvardii Ukrainy*, no. 2 (42), pp. 5–14. [in Ukrainian].

14. *Doktryna Holovnokomanduvacha Zbroinykh Syl Ukrainy «Obiednana lohistyka»* [Doctrine of the Commander-in-Chief of the Armed Forces of Ukraine «United Logistics»]. (2020, 19 September) [in Ukrainian].

15. Horielyshev, S. A., Baulin, D. S., Kozlov, V. Ye., Sydorenko, I. I., Manzhura, S. A. (2020) *Vykorystannia metodu vyboru bronelementa na osnovi intehralnoho pokaznyka vlastyvostei ta kryteriiu minimalnoi vartosti* [Using the method of selecting an armored element based on the integral indicator of properties and the minimum cost criterion]. *Intehrovani tekhnolohii ta enerhozberzhennia*, no. 2, pp. 27–36 [in Ukrainian].

*Стаття надійшла до редакції / Received: 20.01.2025*

*Прорецензовано / Revised: 30.01.2025*

*Схвалено до друку / Accepted: 10.02.2025*

**Sukonko Serhii**

Doctor of Philosophy,

Head of Scientific Research Laboratory  
of National Academy of the National Guard of Ukraine

**Serdiuk Serhii**

Head of the Service for the Protection  
of Important State

Objects of the Service Section  
of the Southern Odessa Territorial Administration  
of the National Guard of Ukraine

**Parii Serhii**

Teacher head of the Department of combat  
and logistics support  
Kyiv Institute of the National Guard of Ukraine

**METHODOLOGICAL BASIS FOR ASSESSING  
THE CONSIDERATION OF A GENDER  
APPROACH IN CERTAIN TYPES  
OF LOGISTICS SUPPORT**

*Military service in the Armed Forces of Ukraine and other military formations, in particular in the National Guard of Ukraine, is associated with the protection of*

*Ukraine's sovereignty and a constant risk to life. Despite this, the number of female servicemen in Ukraine is increasing every year, so from 2014 to 2024 their number in the Armed Forces of Ukraine increased by 36 percent. Therefore, today the issue of women exercising their rights and opportunities on an equal basis with men during military service is acute, which in turn involves the creation of appropriate conditions (circumstances) for female servicemen for certain types of support (artillery and technical, material, engineering and infrastructure, food) and providing them with appropriate material property, means of armor protection, food and infrastructure. Despite the above, at the state level, insufficient attention is paid to the living conditions and support of female servicemen, as noted by the authors of various articles. Also, problems in the area of gender approach are evidenced by the results of an anonymous survey of servicemen of the National Guard of Ukraine by representatives of the gender integration service of the social work and gender integration department of the Main Directorate of the National Guard of Ukraine. Existing regulatory documents that regulate the assessment of military units in all areas of their activities, including the assessment of the status of certain types of logistical support, do not provide for the assessment of the gender approach for individual types of logistical support. Therefore, in order to assess the consideration of the gender approach in military activities, in particular in logistical support, a methodology for assessing the consideration of the gender approach for individual types of logistical support has been developed, which allows assessing the possibilities of providing female servicemen with: means of individual armor protection, property, assortment of dishes, places to rest, wash and relieve themselves, in particular in field conditions. In addition, the methodology allows assessing the timeliness of the supply of artillery and technical and material assets for female military personnel. Using the specified methodology, management bodies can assess the gender approach to artillery and technical, material, engineering and infrastructure and food supplies and develop proposals for their improvement.*

**Keywords:** *gender approach; material support; food support; artillery and technical support; personal protective equipment; methodology; logistical support.*